

Paweł Czechowski

INTENSYWNY PRZELOT GRZYWACZA *COLUMBA PALUMBUS* NA ZIEMI LUBUSKIEJ

Intensive autumn passage of the Wood Pigeon *Columba palumbus* in Lubuska Land

Grzywacz *Columba palumbus* jest w Polsce liczny gatunkiem lęgowym i przelotnym. Wędrownica jesienna przypada na wrzesień i październik, ze szczytem na początku października (Bednorz et al. 2000, Dyrzcz et al. 1991). Przelot grzywacza najwyraźniej i najobficiej zaznaczony jest na wybrzeżu (Tomiałoć 1990; obserwacje własne).

Dnia 09.10.2002, prowadząc obserwacje na polach koło Gądkowa Wielkiego (gm. Torzym, woj. lubuskie), widziałem wyjątkowo intensywny przelot grzywacza. W ciągu pięciu godzin obserwacji z jednego miejsca naliczyłem 11070 osobników tego gołębia. Ptaki przeleciały w 74 stadach. Największe stado liczyło 1800 ptaków. Zanotowano także po jednym stadzie 500 i 400 osobników. Ponad połowa grup liczyła 100-300 grzywaczy. Średnia wielkość stada wynosiła 150 osobników.

Tak intensywnego i licznego przelotu grzywacza nie zanotowano dotychczas, zarówno na Ziemi Lubuskiej (Jermaczek et al. 1995), jak i w innych regionach na śródlądziu Polski (Bednorz et al. 2000, Dyrzcz et al. 1991, Tomiałoć 1990).

LITERATURA

- BEDNORZ J., KUPCZYK M., KUŹNIAK S., WINIECKI A. 2000. Ptaki Wielkopolski. Monografia faunistyczna. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
- DYRCZ A., GRABIŃSKI W., STAWARCZYK T., WITKOWSKI J. 1991. Ptaki Śląska. Monografia faunistyczna. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław.
- JERMACZEK A., CZWAŁGA T., JERMACZEK D., KRZYŚKÓW T., RUDAWSKI W., STAŃKO R. 1995. Ptaki Ziemi Lubuskiej: monografia faunistyczna. Wyd. Lubuskiego Klubu Przyrodników, Świebodzin.
- TOMIAŁOJĆ L. 1990. Ptaki Polski: rozmieszczenie i liczebność. PWN, Warszawa.

Summary

On 9th October 2002 in the fields near Gądków Wielki (Lubuska Land) I observed an intensive passage of the Wood Pigeon *Columba palumbus*. Within five hours I recorded 11070 individuals. The largest flock had 1800 birds.